

DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2018.2\(52\).235-241](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2018.2(52).235-241)
УДК 657.4:336

Зубілевич С.Я., Позняковська Н.М.

АНАЛІЗ ЗАСАД ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Проведено аналіз призначення та структури Концептуальної основи фінансової звітності загального призначення державного сектору, розробленої Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі (Радою з МСБОДС). Здійснено її порівняння із Концептуальною основою фінансової звітності суб'єктів підприємницького сектору, чинними вимогами українського законодавства в сфері обліку та фінансової звітності. Розглянуті основні чинники, які впливають на інформаційні потреби користувачів фінансової звітності суб'єктів державного сектору. Обґрунтовано необхідність створення Концептуальної основи НП(С)БО та НП(С)БОДС на підставі Концептуальних основ фінансової звітності та Концептуальних основ фінансової звітності загального призначення державного сектору з урахуванням сучасних тенденцій розвитку суспільства та ролі фінансової звітності у ньому.

Ключові слова: концептуальна основа фінансової звітності, суб'єкти державного сектору, Міжнародні стандарти фінансової звітності у підприємницькому секторі, Міжнародні стандарти фінансової звітності у державному секторі, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку

Постановка проблеми. Документи з реформування бухгалтерського обліку та фінансової звітності у державному секторі України [1, 2, 3], націлені на перехід від касового принципу до принципу нарахування. З цією метою було прийнято рішення розробити національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БОДС) на підставі міжнародних стандартів (МСБОДС).

Нова стратегія управління державними фінансами в Україні [2] та розроблена в її рамках стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності [3] зазначають, що запроваджені НП(С)БОДС потребують уточнення з урахуванням змін до міжнародних стандартів. Принцип нарахування вдалося запровадити лише частково.

Не дивлячись на спробу комплексного підходу до реформи обліку і фінансової звітності як складової управління державними фінансами [2], глибокого аналізу методологічних аспектів формування сучасної фінансової звітності суб'єктів державного сектору, окрім особливостей застосування принципу нарахування, здійснено не було.

З 1999 року методологічні засади системи

бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні визначаються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [4]. Проте обмежуються ці засади формулюванням мети фінансової звітності, переліком основних принципів та якісних характеристик фінансової звітності, визначенням суб'єктів звітування, складу і періодів подання фінансової звітності. Опублікований 2010 року НП(С)БОДС «Подання фінансової звітності» [5] повторив вимоги законодавства, конкретизувавши мету фінансової звітності суб'єктів державного сектору та інформаційні потреби її користувачів.

1 січня 2018 року набрала чинності нова редакція законодавства, в якій перелік принципів був значно скорочений. Як зазначено в статті 4, крім безперервності діяльності, нарахування, превалювання сутності на форму, єдиного грошового вимірника для суб'єктів державного сектору слід застосовувати інші принципи, визначені НП(С)БОДС.

У той же час чинна версія НП(С)БОДС 101 «Подання фінансової звітності» [5] містить 10 принципів обліку і фінансової звітності, які наводилися у попередній редакції згаданого закону.

Зважаючи на вищевикладене, можемо зробити висновок, що концептуальним засадам фінансової звітності за національними стандартами в державному секторі приділяється недостатньо уваги. На нашу думку, це одна з причин, за якою реформа обліку і звітності в державному секторі триває вже 11 років, а новоприйнята стратегія продовжує її до 2025 року. У той же час міжнародний досвід свідчить, що для державного сектору така тривалість знаходиться в діапазоні від

© Зубілевич Світлана Яківна, к.е.н, проф., професор кафедри обліку і аудиту, Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне, тел.:+38097 6721651, e-mail: s.y.zubilevych@nuwm.edu.ua,
Позняковська Наталія Миколаївна, к.е.н., доц., доцент кафедри обліку і аудиту, Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне, тел.:+380674794525, e-mail: n.m.poznyakovska@nuwm.edu.ua

трьох до 10 років [6, 7, 8, 9].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові праці вітчизняних вчених С.В. Свірко, Н.І. Сушко, А.І. Фаріон, Н.М. Хорунжак, Л.Г.Ловінської, О.О. Чечуліної та інших, опубліковані протягом 2015-2017 років і присвячені питанням методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі в умовах їх реформування, взагалі не піднімали питання концептуальної основи МСБОДС [6], хоча вона була оприлюднена 31 жовтня 2014 року. В основному автори проводили аналіз дотримання вимог відповідних МСБОДС у НП(С)БОДС, виконання принципу нарахування.

У той же час закордонні дослідження особливе значення надавали обґрунтуванню ролі фінансової звітності в сучасних умовах, складу та змісту принципів, якими слід керуватися при формуванні показників фінансової звітності суб'єктів державного сектору, розглядали відмінності між стандартами та концептуальними основами фінансової звітності державного й підприємницького секторів економіки, порівнювали вимоги МСБОДС з потребами статистичної звітності. Результати узагальнюючих досліджень, виконаних професійними організаціями, аудиторськими фірмами, оприлюднені в мережі Інтернет [7, 8, 9, 10] і надають можливість оцінити дійсний статус МСБОДС у світі, проблеми впровадження та досягнуті успіхи. Поштовхом до зростання інтересу до вирішення проблем прозорості та якості фінансової звітності в державному секторі була ініціатива «Підзвітність. Зараз» («Accountability. Now») [11].

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є порівняння законодавчих засад фінансової звітності суб'єктів державного сектору в Україні з концептуальними основами фінансової звітності за МСБО у підприємницькому та державному секторах економіки, обґрунтування можливості та доцільності розробки єдиної

концептуальної основи фінансової звітності за національними стандартами з урахуванням останніх викликів глобалізації, стрімкого розповсюдження інформаційно-комунікативних технологій, соціалізації усіх сфер сучасного суспільства, розвитку державно-приватного партнерства.

Опис основного матеріалу дослідження. Не дивлячись на те, що Україна зробила вибір на користь міжнародних стандартів фінансової звітності як у підприємницькому, так і в державному секторах в якості основи національних стандартів, документу, аналогічному концептуальним основам, не розроблялося. Основне призначення концептуальних основ – керівництво для розробника стандартів, а також прийняття рішення у разі відсутності стандартів. В Україні ж були затверджені лише стратегії з реформування (модернізації) бухгалтерського обліку та фінансової звітності [1, 3] і плани заходів з їх виконання. Частково на роль концептуальної основи претендують згадані вище нормативно-правові акти – Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [4] та НП(С)БОДС 101 [5]. До подібних висновків стосовно підприємницького сектору прийшли Т. В. Сльозко [12, с. 247], Р. В. Кузіна [13, с. 86] та інші дослідники. При цьому Т. В. Сльозко вважає, що питання концептуальної основи є питанням практики і тому визначає її як сукупність певних концепцій, розроблених і доведених у теорії [12, с. 250].

Виходячи з того, що основою національних стандартів обліку є міжнародні, розглянемо наявність взаємозв'язків між ними та підстави для розбіжностей у вимогах з метою обґрунтування можливості та доцільності створення єдиної концептуальної основи для фінансової звітності обох секторів економіки.

Проведемо аналіз структури концептуальних основ фінансової звітності за міжнародними стандартами (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняння структури Концептуальних основ фінансової звітності за міжнародними стандартами*

Назви розділів	Концептуальна основа фінансової звітності державного сектору 2014 року [6]	Концептуальна основа фінансової звітності підприємницького сектору 2010 року [14]	Концептуальна основа фінансової звітності підприємницького сектору 2018 року [15]
Значення і вплив концептуальних основ	+	+	+

Продовження табл. 1

Назви розділів	Концептуальна основа фінансової звітності державного сектору 2014 року [6]	Концептуальна основа фінансової звітності підприємницького сектору 2010 року [14]	Концептуальна основа фінансової звітності підприємницького сектору 2018 року [15]
Цілі і користувачі фінансової звітності загального призначення	+	+	+
Якісні характеристики корисної фінансової інформації	+	+	+
Суб'єкти звітування	+	-	+
Елементи фінансової звітності	+	+	+
Визнання у фінансовій звітності	+	+	+
Припинення визнання	+	-	+
Оцінка активів і зобов'язань у фінансовій звітності	+	+	+
Подання фінансової звітності загального призначення	+	-	+
Концепції капіталу і збереження капіталу	-	+	+

*Складено авторами на підставі [6, 14, 15]

Як бачимо з табл. 1, хоча розглянуті концептуальні основи призначені для суб'єктів звітування різних секторів економіки й розроблені різними авторами - Радою з МСБО та Радою з МСБОДС, проте їх структура дуже подібна. Зауважимо, що у зв'язку із завершенням концептуальної основи фінансової звітності

підприємницького сектору проведено порівняння з обома редакціями - чинною (2010 року) та новою, яка набере чинності 2020 року.

Рада з МСБОДС відкрито заявляє, що основою її стандартів є МСФЗ для підприємств. Ці взаємозв'язки розкриті в табл. 2.

Таблиця 2

Відповідність МСБОДС МСБО та МСФЗ станом на 10 вересня 2018 року*

Номер МСБОДС	Назва	Номер МСБО/МСФЗ	Назва
МСБОДС 1	Подання фінансової звітності	МСБО 1	Подання фінансової звітності
МСБОДС 2	Звіт про рух грошових коштів	МСБО 7	Звіт про рух грошових коштів
МСБОДС 3	Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки	МСБО 8	Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки
МСБОДС 4	Вплив змін валютних курсів	МСБО 21	Вплив змін валютних курсів
МСБОДС 5	Витрати на позики	МСБО 23	Витрати на позики
МСБОДС 6	Консолідовані та окремі фінансові звіти	МСБО 27	Консолідовані та окремі фінансові звіти *
МСБОДС 7	Інвестиції в асоційовані підприємства	МСБО 28	Інвестиції в асоційовані підприємства*
МСБОДС 8	Частки у спільних підприємствах	МСБО 31	Частки у спільних підприємствах*
МСБОДС 9	Дохід від обмінних операцій	МСБО 18	Дохід *
МСБОДС 10	Фінансова звітність в умовах гіперінфляції	МСБО 29	Фінансова звітність в умовах гіперінфляції

Номер МСБОДС	Назва	Номер МСБО/МСФЗ	Назва
МСБОДС 11	Будівельні контракти	МСБО 11	Будівельні контракти**
МСБОДС 12	Запаси	МСБО 2	Запаси
МСБОДС 13	Оренда	МСБО 17	Оренда**
МСБОДС	Події після звітнього періоду	МСБО 10	Події після звітнього періоду
МСБОДС 16	Інвестиційна нерухомість	МСБО 40	Інвестиційна нерухомість
МСБОДС 17	Основні засоби	МСБО 16	Основні засоби
МСБОДС 18	Звітність сегментів	МСБО 14	Звітність сегментів
МСБОДС 19	Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи	МСБО 37	Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи
МСБОДС 20	Розкриття інформації про зв'язані сторони	МСБО 24	Розкриття інформації про зв'язані сторони
МСБОДС 21	Зменшення корисності активів, які не генерують грошові кошти	МСБО 36	Зменшення корисності активів
МСБОДС 22	Розкриття фінансової інформації про сектор загальнодержавного управління	-	-
МСБОДС 23	Дохід від необмінних операцій (податки та трансферти)	-	-
МСБОДС 24	Подання інформації про бюджет у фінансовій звітності	-	-
МСБОДС 26	Зменшення корисності активів, які генерують грошові кошти	МСБО 36	Зменшення корисності активів
МСБОДС 27	Сільське господарство	МСБО 41	Сільське господарство
МСБОДС 28	Фінансові інструменти: подання	МСБО 32	Фінансові інструменти: подання
МСБОДС 29	Фінансові інструменти: визнання та оцінка	МСБО 39	Фінансові інструменти: визнання та оцінка**
МСБОДС 30	Фінансові інструменти: розкриття	МСФЗ 7	Фінансові інструменти: розкриття
МСБОДС 31	Нематеріальні активи	МСБО	Нематеріальні активи
МСБОДС 32	Послуги за угодами про концесію:	КТМСФЗ	Послуги за угодами про концесію
МСБОДС 33	Перше застосування МСБОДС на основі нарахування	-	-
МСБОДС 34	Окрема фінансова звітність	МСБО 27	Окрема фінансова звітність
МСБОДС 35	Консолідована фінансова звітність	МСФЗ 10	Консолідована фінансова звітність
МСБОДС 36	Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства	МСБО 28	Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства
МСБОДС 37	Спільна діяльність	МСФЗ 11	Спільна діяльність
МСБОДС 38	Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання	МСФЗ 12	Розкриття інформації про частки участі в інших суб'єктах господарювання
МСБОДС 39	Виплати працівникам	МСБО 19	Виплати працівникам
МСБОДС 40	Об'єднання в держаному секторі	МСФЗ 3	Об'єднання бізнесу

*Джерело: Складено авторами на підставі [15, 16]

**Версії МСБО підприємницького сектору, які вже втратили чинність

Підставою для такого підходу був однаковий зміст господарських операцій, які регламентуються стандартами. Проте частина МСБОДС та концептуальна основа фінансової звітності враховують особливості функціонування суб'єктів саме цього сектору економіки:

основна мета - надання послуг суспільству, а не створення прибутку і доходу на капітал інвесторів;

наявність необмінних операцій (отримання податків, платежів та зборів);

наявність затвердженого бюджету та необхідність підзвітності про його виконання;

наявність довгострокових програм державного сектору;

характер і призначення активів державного сектору;

виконання суб'єктами державного сектору обов'язків регулятора;

тісний зв'язок із статистикою державних фінансів [7].

На наш погляд, оцінка цінності суб'єктів підприємницького сектору останнім часом почала зміщуватися в бік надання ними послуг суспільству, а не тільки отримання прибутку. Саме це викликало необхідність створення та оприлюднення інтегрованої звітності.

Така тенденція помічена багатьма вітчизняними науковцями. Зокрема, Л. Пилипенко вказує на залежність між якістю фінансової звітності та новою парадигмою обліку і розкриття інформації. Ця парадигма враховує суспільне значення бухгалтерського обліку з повноцінною репрезентацією в системі обліку і звітності інтелектуального потенціалу фірм та компаній, соціально-екологічні та етичні аспекти, динамічність розвитку економіки [17, с. 107].

Подібну позицію займають М. Корягін та П. Куцик: «Теперішня бухгалтерська звітність не повинна концентрувати свою увагу лише на діяльності підприємства та його мікрзовнішньому середовищі, вона має сприяти наданню відповіді на актуальні проблеми функціонування соціально-економічних систем, у тому числі на нагальні соціальні, екологічні та управлінські проблеми» [18, с. 143].

Таким чином, наведені вище спільні риси стандартів та їх концептуальних основ одночасно з урахуванням сучасних тенденцій глобалізації, соціалізації та диджиталізації є доказами на користь можливості та доцільності створення єдиної (інтегрованої) концептуальної основи національних стандартів фінансової звітності в

Україні.

Однак вирішення проблеми створення єдиної концептуальної основи фінансової звітності не може відбуватися на рівні законодавства. Тому підтримуємо позицію Л. Момотюк та Л. Шкуліпи, що «Концептуальна основа є фундаментом для розробки і оцінки усіх (як міжнародних, так і національних) стандартів фінансової звітності, та основоположною Концепцією на практиці під час ведення обліку господарських операцій» [19].

Також слід критично оцінити міжнародні надбання, використовуючи їх для створення національної концептуальної основи. На разі погоджуємося з думкою Я. Крупки, що «...останній варіант Концептуальних основ МСФЗ все ж не в повній мірі відповідає сучасним тенденціям розвитку суспільства і ролі обліку у цьому суспільстві» [20, с. 103].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Для успішного реформування системи обліку та фінансової звітності в Україні особливої актуальності набуває розробка єдиної концептуальної основи фінансової звітності за національними стандартами для підприємницького та державного секторів національної економіки.

Цей документ повинен містити системне викладення якісних характеристик інформації, важливої для прийняття рішення щодо будь-якого суб'єкта звітування з точки зору цінностей громадянського суспільства та можливостей, які надають сучасні інформаційно-комунікативні технології, розвитку державно-приватного партнерства.

Подальші дослідження потребують обґрунтування системи припущень, якісних характеристик та обмежень, якими слід керуватися під час розробки національних стандартів обліку і звітності з урахуванням сучасних тенденцій розвитку суспільства.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про Стратегію модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки. Постанова Кабінету Міністрів України від 16 січня 2007 р. № 34 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/437-2018-%D1%80>.
2. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 р. № 142-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80>.
3. Про схвалення Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 червня 2018 р. № 437-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/category/215075>.
4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
5. НП(С)БОДС 101 «Подання фінансової звітності». Затверджений наказом Міністерства фінансів України 28 грудня 2009 року N 1541. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0095-11>.

6. Conceptual Framework for General Purpose Financial Reporting by Public Sector Entities: Presentation in General Purpose Financial Reports [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ipsasb.org>.
7. Overview and comparison of public accounting and auditing practices in the 27 EU Member States. Prepared for Eurostat. Final Report. Ernst&Young. 19 December 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/4261806/study-on-public-accounting-and-auditing-2012.pdf/5ad43e2b-2ba7-4b05-afab-d690fc2ad9dd>.
8. Towards a new era in government accounting and reporting. PwC Global survey on accounting and reporting by central governments. 2nd edition. – 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pwc.com/rw/en/assets/pdf/second-edition-global-survey-government.pdf>.
9. IPSAS implementation: current status and challenges. The Association of Chartered Certified Accountants report. October 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.accaglobal.com/content/dam/ACCA_Global/Technical/pubsect/pi-IPSAS-implementation-current-status-and-challenges.pdf.
10. Accrual Practices and Reform Experiences in OECD Countries. OECD/IFAC 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: OECD/IFAC (2017), Accrual Practices and Reform Experiences in OECD Countries, OECD Publishing, Paris. <http://dx.doi.org/10.1787/9789264270572-en>.
11. Accountability. Now. A campaign for enhanced public financial reporting, sound decision making, and accountability. Retrieved from: https://www.ifac.org/system/files/publications/files/Accountability-Now-Brochure_1.pdf
12. Сльозко Т.В. До питання про концептуальну основу обліку і звітності/ Т.В.Сльозко // Актуальні проблеми економіки. – 2013. -№4.– С. 244-251.
13. Ruslana Kuzina. Conceptual framework for financial reporting: current state, development and application outlook in Ukraine// Socio-economic Research Bulletin, 2013, Issue 3 (50), p. 1. –P. 85-89.
14. Концептуальна основа фінансової звітності/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_009.
15. Conceptual Framework for Financial Reporting [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ctcp.gov.co/_files/documents/1522788753-5849.pdf.
16. 2017 Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements. Volume I. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ifac.org/system/files/publications/files/IPSASB-2017-Handbook-Volume-1.pdf>.
17. 2017 Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements. Volume II. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ifac.org/system/files/publications/files/IPSASB-017-Handbook-Volume-2.pdf>
18. Пилипенко Л. М. Розвиток концепцій побудови системи публічної звітності корпорацій в умовах постіндустріальної економіки: монографія / Л. М. Пилипенко. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. - 336 с.
19. Корягін М. В. Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності: монографія / М. В. Корягін, П. О. Куцик. - К.: Інтерсервіс, 2016. - 276 с.
20. Момотюк Л.Є., Шкуліпа Л.В. Принципи підготовки та подання фінансової звітності за МСФЗ: синтез теорії та практики / Л.Є. Момотюк, Л.В. Шкуліпа // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 22. – С. 7-12.
21. Крупка Я., Музика М. Про якісні характеристики фінансової звітності/ Я. Крупка, М. Музика// Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2017. - № 3. – С. 97-105.

REFERENCES:

1. Pro Strategiyu modernizaciyi sy`stemy` buxgalters`kogo obliku v derzhavnomu sektori na 2007-2015 roky`. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny` # 34 [On the Strategy of Modernization of the Accounting System in the Public Sector for 2007-2015. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine] (April 16, 2007). Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/437-2018-%D1%80>. [in Ukrainian].
2. Pro sxvalennya Strategiyi reformuvannya sy`stemy` upravlinnya derzhavny`my` finansamy` na 2017-2020 roky`. Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny` # 142-r. [On Approving the Strategy for Reforming the Public Finance Management System for 2017-2020. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine] (February 8, 2017). Retrieved from: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80>. [in Ukrainian].
3. Pro sxvalennya Strategiyi modernizaciyi sy`stemy` buxgalters`kogo obliku ta finansovoyi zvitnosti v derzhavnomu sektori na period do 2025 roku. Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny` # 437-r [On approving of the Strategy for the Modernization of the Public Sector Accounting and Financial Reporting System up to 2025. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine] (June 20, 2018) Retrieved from: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/category/215075>. [in Ukrainian].
4. Zakon Ukrayiny` "Pro buxgalters`ky`j oblik ta finansovu zvitnist` v Ukrayini" [Law of Ukraine "On accounting and financial statements in Ukraine"] (July 16, 1999). Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. [in Ukrainian].

5. NP(S)BODS 101 "Podannya finansovoyi zvitnosti". [National Public Sector Accounting Standard 101 "Presentations of Financial Statements"]. (December 28, 2009). Retrieved from: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0095-11>. [in Ukrainian].
6. Conceptual Framework for General Purpose Financial Reporting by Public Sector Entities: Presentation in General Purpose Financial Reports. Retrieved from: <http://ipsasb.org>.
7. Overview and comparison of public accounting and auditing practices in the 27 EU Member States. Prepared for Eurostat. Final Report. Ernst&Young. 19 December 2012. Retrieved from: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/4261806/study-on-public-accounting-and-auditing-2012.pdf/5ad43e2b-2ba7-4b05-afab-d690fc2ad9dd>.
8. Towards a new era in government accounting and reporting. PwC Global survey on accounting and reporting by central governments. 2nd edition. – 2015. Retrieved from: <https://www.pwc.com/rw/en/assets/pdf/second-edition-global-survey-government.pdf>.
9. IPSAS implementation: current status and challenges. The Association of Chartered Certified Accountants report. October 2017. Retrieved from: https://www.accaglobal.com/content/dam/ACCA_Global/Technical/pubsect/pi-IPSAS-implementation-current-status-and-challenges.pdf.
10. Accrual Practices and Reform Experiences in OECD Countries. OECD/IFAC 2017. Retrieved from: OECD/IFAC (2017), Accrual Practices and Reform Experiences in OECD Countries, OECD Publishing, Paris. Retrieved from: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264270572-en>.
11. Accountability. Now. A campaign for enhanced public financial reporting, sound decision making, and accountability. Retrieved from: https://www.ifac.org/system/files/publications/files/Accountability-Now-Brochure_1.pdf
12. Sliozko, T. (2013) Do py`tannya pro konceptual`nu osnovu obliku i zvitnosti [On the conceptual basis of accounting and reporting] // Aktual`ni problemy` ekonomiky` - Actual problems of economy, 2013, #4((142)). – P. 244-251. [in Ukrainian].
13. Ruslana Kuzina. Conceptual framework for financial reporting: current state, development and application outlook in Ukraine // Socio-economic Research Bulletin, 2013, Issue 3 (50), p. 1. –P. 85-89.
14. Konceptual`na osnova finansovoyi zvitnosti. [Conceptual framework for financial reporting] Retrieved from: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_009. [in Ukrainian].
15. Conceptual Framework for Financial Reporting. Retrieved from: http://www.ctcp.gov.co/_files/documents/1522788753-5849.pdf.
16. 2017 Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements. Volume I. Retrieved from: <http://www.ifac.org/system/files/publications/files/IPSASB-2017-Handbook-Volume-1.pdf>.
17. 2017 Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements. Volume II. Retrieved from: <http://www.ifac.org/system/files/publications/files/IPSASB-017-Handbook-Volume-2.pdf>
18. Pylypenko, L. (2016). Rozvy`tok koncepcij pobudovy` sy`stemy` publichnoyi zvitnosti korporacij v umovax postindustrial`noyi ekonomiky`: monografiya [Development of Concepts of Creating a System of Public Accountability of Corporations in the Post-Industrial Economy: Monograph]. – Lviv, Lviv Polytechnic. - 336 p. [in Ukrainian].
19. Koryagin, M. Kutsik, P. (2016). Problemy` ta perspektyvy` rozvy`tku buxgalters`koyi zvitnosti: monografiya [Problems and Prospects for the Development of Financial Reporting: Monograph] / - Kyiv, Interservis. - 276 s. [in Ukrainian].
20. Momotyuk, L., Shkulipa, L. (2016) Pry`ncy`py` pidgotovky` ta podannya finansovoyi zvitnosti za MSFZ: sy`ntez teorii i ta prakty`ky` [Principles of preparation and presentation of financial statements under IFRS: synthesis of theory and practice] // Investy`ciyi: prakty`ka ta dosvid - Investments: practice and experience, # 22. – P. 7-12. [in Ukrainian].
21. Krupka, Ya., Muzyka, M. (2017) Pro yakisni xaraktery`sty`ky` finansovoyi zvitnosti [On qualitative characteristics of financial reporting] // Visny`k Ternopil`s`kogo nacional`nogo ekonomichnogo universy`tetu. – Bulletin of the Ternopil National University of Economics, #3. – P. 97-105 [in Ukrainian].

Одержано 15.09.2018 р.